

2009. április 23, csütörtök

A szerzői jog és egyes szomszédos jogok védelmi ideje ***I

P6_TA(2009)0282

Az Európai Parlament 2009. április 23-i jogalkotási állásfoglalása a szerzői jogok és szomszédos jogok védelmi idejéről szóló 2006/116/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi irányelvre vonatkozó javaslatról (COM(2008)0464 – C6-0281/2008 – 2008/0157(COD))

(2010/C 184 E/69)

(Együttdöntési eljárás: első olvasat)

Az Európai Parlament,

— tekintettel a Bizottságnak az Európai Parlamenthez és a Tanácshoz intézett javaslatára (COM(2008)0464),

— tekintettel az EK-Szerződés 251. cikkének (2) bekezdésére és 47. cikkének (2) bekezdésére, 55. és 95. cikkére, amelyek alapján a Bizottság javaslatát benyújtotta a Parlamenthez (C6-0281/2008),

— tekintettel eljárási szabályzata 51. cikkére,

— tekintettel a Jogi Bizottság jelentésére és az Ipari, Kutatási és Energiaügyi Bizottság, a Belső Piaci és Fogyasztóvédelmi Bizottság, valamint a Kulturális és Oktatási Bizottság véleményére (A6-0070/2009),

1. jóváhagyja a Bizottság javaslatát, annak módosított formájában;
2. felhívja a Bizottságot, hogy utalja az ügyet újból a Parlamenthez abban az esetben, ha javaslatát lényegesen módosítani kívánja, vagy helyébe másik szöveget szándékozik léptetni;
3. utasítja elnökét, hogy továbbítsa a Parlament állásfoglalását a Tanácsnak és a Bizottságnak.

2009. április 23, csütörtök

P6_TC1-COD(2008)0157

Az Európai Parlament álláspontja amely első olvasatban 2009. április 23-án került elfogadásra a szerzői jog és egyes szomszédos jogok védelmi idejéről szóló 2006/116/EK irányelvet módosító 2009/.../EK európai parlamenti és tanácsi irányelv elfogadására tekintettel

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre, és különösen 47. cikkének (2) bekezdésére, 55. és 95. cikkére,

tekintettel a Bizottság javaslatára||,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére ⁽¹⁾,

a Szerződés 251. cikkében megállapított eljárásnak megfelelően ⁽²⁾,

mivel:

- (1) A szerzői jog és egyes szomszédos jogok védelmi idejéről szóló, 2006. december 12-i 2006/116/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv ⁽³⁾ alapján az előadóművészek és a hangfelvétel-előállítók számára megállapított védelmi idő 50 év.
- (2) Az előadóművészek esetében ez az időtartam az *előadás*kor kezdődik, vagy ha az előadás rögzítését az előadás időpontjától számított 50 éven belül nyilvánosságra hozzák, vagy a nyilvánossághoz közvetítik, az első nyilvánosságra hozatalkor vagy – ha ez korábbi – az első nyilvánossághoz közvetítéskor **kezdődik**.
- (3) A hangfelvétel-előállítók esetében ez az időtartam a hangfelvétel rögzítésekor, vagy a rögzítést követő 50 éven belül a nyilvánosságra hozatal időpontjában, vagy ha nem hozzák nyilvánosságra, a rögzítést követő 50 éven belül a nyilvánossághoz közvetítés időpontjában kezdődik.
- (4) Az előadóművészek kreatív hozzájárulásának társadalmi fontosságát e kreatív és művészi hozzájárulásnak megfelelő szintű védelemmel kell ellátni.
- (5) Az előadóművészek általában fiatalon kezdik karrierjüket, és a **felvételeken** rögzített **előadásokra vonatkozó**, jelenleg érvényes 50 éves védelmi idő gyakran nem védi előadásaikat egész életük során. Ezért **néhány előadóművész élete** vége felé jövedelemkieséssel **szembesül**. Gyakran előfordul, hogy már nem marad joguk arra, hogy életük folyamán megakadályozzák vagy korlátozzák előadásaik kifogásolható felhasználását.
- (6) Az előadóművészeknek legalább a saját teljes életük során hozzá kell jutniuk azokhoz a bevételekhez, amelyek az információs társadalomban a szerzői és szomszédos jogok egyes vonatkozásainak összehangolásáról szóló, 2001. május 22-i 2001/29/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv ⁽⁴⁾ szerinti többszörözés és a hozzáférhetővé tétel kizárólagos jogából, valamint az említett irányelv értelmében a magáncélú többszörözésért biztosított méltányos díjazásból, és a bérleti jogról és a haszonkölcsönzési jogról, valamint a szellemi tulajdon területén a szerzői joggal szomszédos bizonyos jogokról szóló, 2006. december 12-i 2006/115/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv ⁽⁵⁾ szerinti terjesztés és bérbeadás kizárólagos jogából származnak.

⁽¹⁾ 2009. január 14-i vélemény (még nem tették közzé a HL-ban).

⁽²⁾ Az Európai Parlament 2009. április 23-i álláspontja.

⁽³⁾ HL L 372., 2006.12.27., 12. o.

⁽⁴⁾ HL L 167., 2001.6.22., 10. o.

⁽⁵⁾ HL L 376., 2006.12.27., 28. o.

2009. április 23, csütörtök

- (7) Az előadások rögzítésére és a hangfelvételekre vonatkozó védelmi időt ezért az **adott eseménytől** számított **70** évre meg kell hosszabbítani. ■
- (8) Az előadás rögzítésével kapcsolatos jogok visszaszállnak az előadóra, ha a hangfelvétel-előállító tartózkodik attól, hogy - az előadók, hangfelvétel-előállítók és műsorszóró szervezetek védelméről szóló nemzetközi egyezmény értelmében - megfelelő mennyiségben kínálja eladásra a hangfelvétel másolatait, amelyek - a védelmi idő meghosszabbításának kivételével - közkinccsnek számítanak, vagy tartózkodik attól, hogy az ilyen hangfelvételt a nyilvánosság számára elérhetővé tegye. E lehetőségnek a hangfelvétel-előállító számára az említett mindkét hasznosítási tevékenység elvégzésére hagyott ésszerű időtartam leteltével kell megnyílnia. A hangfelvétel-előállítónak a hangfelvétellel kapcsolatos jogai tehát elenyésznek egy olyan helyzet elkerülése érdekében, ahol e jogok egyidejűleg állnának fenn az előadónak az előadás rögzítésével kapcsolatos jogaival, miközben ez utóbbi jogok már nem kerülnek átruházásra vagy engedményezésre a hangfelvétel-előállítóra.
- (9) Az előadóművészeknek általában át kell ruházniuk **vagy engedményezniük** a többszörözésre, terjesztésre, bérletre és előadásaik rögzítésének hozzáférhetővé tételére vonatkozó kizárólagos jogukat a hangfelvétel-előállítóra, amikor szerződéses kapcsolatba lépnek egy hangfelvétel-előállítóval. Egyes előadóművészek cserébe jogdíjlethez jutnak, és csak azután részesülhetnek díjfizetésben, ha a hangfelvétel-előállító számára megtérült a kezdeti előleg és megtörténtek a szerződésben meghatározott esetleges levonások. **Más előadóművészek egyszeri díjfizetés ellenében ruházzák át vagy engedményezik kizárólagos jogukat (nem ismétlődő díjazás). Ez különösen a háttérzenészekre igaz, akik ■ nem jelennek meg a közreműködők listáján („nem megnevezett előadóművészek”), de néha a közreműködők listáján szereplő előadóművészekre („megnevezett előadóművészek”) is igaz.**
- (10) Kísérő ■ intézkedéseket kell bevezetni annak érdekében, hogy azok az előadóművészek, akik **átruházták** kizárólagos jogukat a hangfelvétel-előállítóra, ténylegesen részesüljenek a **védelmi idő meghosszabbításának** előnyeiből. ■
- (11) Egy első kísérő ■ intézkedés keretében a hangfelvétel-előállítók kötelesek legalább évente egyszer a hangfelvételek terjesztésének, többszörözésének és hozzáférhetővé tételének kizárólagos jogaiból származó **bevételek 20 %-ának megfelelő összegű tartalékot képezni. „Bevételek” minősülnek a hangfelvétel-előállítók költségei levonása előtti jövedelmek.**
-
- (12) **Ezeket a kifizetéseket** kizárólag azon előadóművészek javára kell tartalékolni, akiknek előadásait hangfelvételen rögzítik és akik egyszeri díjfizetés ellenében a hangfelvétel-előállítóra ruházták **vagy engedményezték** jogukat. Az e módon tartalékolt pénzeszegeket legalább évente egyszer, egyéni alapon szét kell osztani a nem megnevezett előadóművészek között. **Ezt a szétosztást közös jogkezelőkre kell bízni, a nem szétosztható bevételekre vonatkozóan pedig a nemzeti szabályok alkalmazandók. Az e bevételek beszedése és kezelése okozta aránytalan teher elkerülése érdekében a tagállamok szabályozhatják, hogy milyen mértékben kötelesek a mikrovállalkozások hozzájárulni, ha az ilyen kifizetések ésszerűtlennek tűnnek az ilyen bevételek beszedésének és kezelésének költségeihez képest.**
- (13) A ■ 2006/115/EK irányelv 5. cikke azonban már biztosítja az előadóművészek számára a méltányos díjazáshoz való elidegeníthetetlen jogot többek között a hangfelvételek bérletéért. Hasonlóképpen, a szerződéses gyakorlatban az előadóművészek általában nem ruházzák át **vagy engedményezik** a hangfelvétel-előállítóra a 2006/115/EK irányelv 8. cikkének (2) bekezdése szerinti, a nyilvánossághoz történő közvetítés és sugárzás egyszeri méltányos díjára való jogukat, sem a 2001/29/EK irányelv 5. cikke (2) bekezdésének b) pontja szerinti, a magáncélú többszörözésért biztosított méltányos díjazásra való jogukat. Ezért a hangfelvétel-előállítónál a hangfelvételek bérbeadásából, **vagy** a nyilvánossághoz történő közvetítés és sugárzás egyszeri méltányos díjából **vagy** a magáncélú többszörözésért **kapott** méltányos díjazásból keletkező bevételeket nem kell figyelembe venni a hangfelvétel-előállító által a kiegészítő díjazás kifizetéséhez biztosítandó teljes összeg kiszámításakor.

2009. április 23, csütörtök

- (14) **Annak érdekében, hogy helyreállítsák azon szerződések egyensúlyát, amelyekben az előadóművészek kizárólagos jogait a jogdíj alapján a hangfelvétel-előállítókra ruházzák át, egy második kísérő intézkedés kell legyen a „tiszta lap” azon előadóművészek számára, akik fent említett kizárólagos jogait jogdíjak vagy díjazás ellenében átengedték a hangfelvétel-előállítóknak. Annak érdekében, hogy az előadóművészek teljes mértékben kiaknázhassák a meghosszabbított védelmi időt, a tagállamoknak biztosítaniuk kell azt, hogy az előadók számára a meghosszabbított idő alatt a hangfelvétel-előállítók és az előadóművészek közötti megállapodások alapján kifizessék a jogdíjak vagy díjazás azon részét, amelyet nem terhel előlegfizetés vagy szerződésben meghatározott levonás.**
- (15) A jogbiztonság érdekében rendelkezni kell arról, hogy amennyiben nincs egyértelmű utalás az ellenkezőjére **a szerződésben**, az előadás rögzítésére vonatkozó jogok szerződéses átruházása vagy engedélyezése a meghosszabbított időtartamra is érvényben marad, ha erről azon időpont előtt állapotok meg, ameddig a tagállamoknak el kell fogadniuk az ezen irányelvet végrehajtó intézkedéseket.
- (16) **A tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy e szerződések egyes, ismétlődő díjazásokról rendelkező feltételeit az előadóművészek javára újra lehessen tárgyalni. A tagállamoknak eljárásokat kell biztosítaniuk arra az esetre, ha az újratárgyalás sikertelen lenne.**
- I**
- (17) Mivel a javasolt kísérő intézkedések céljait tagállami szinten nem lehet kellő mértékben megvalósítani, *minthogy ezen a területen a nemzeti intézkedések vagy a verseny*|| torzulásához vezetnének, vagy a hangfelvétel-előállítónak a közösségi jogszabályokban meghatározott kizárólagos jogai hatályát befolyásolnák, ezek a célok *tehát* közösségi szinten jobban megvalósíthatók, a Közösség a Szerződés 5. cikkében megállapított szubszidiaritás elvével összhangban intézkedéseket fogadhat el. Az említett cikkben foglalt arányossági elvvel összhangban az irányelv nem lépi túl a szóban forgó célkitűzések eléréséhez szükséges mértéket.
- (18) **Ez az irányelv nem érinti a rendelkezéseivel összhangban álló nemzeti szabályokat és megállapodásokat, például a tagállamokban az előadóművészeket képviselő szervezetek és a hangfelvétel-előállítókat képviselő szervezetek között létrejövő kollektív szerződéseket.**
- (19) Egyes tagállamokban a szöveggel rendelkező zeneműveknek az utoljára elhunyt szerző halálától számított, egységes védelmi időt *adnak*, míg más tagállamokban külön védelmi idő vonatkozik a zenére és a szövegre. A szöveggel rendelkező zeneműveket túlnyomórészt közösen szerzik. **Egy opera** például gyakran **egy szövegíró és egy zeneszerző műve**. Sőt, az olyan zenei műfajok esetében, mint a jazz, rock és pop, a kreatív folyamatot gyakran együttműködés jellemzi.
- (20) Következésképpen, a szöveggel rendelkező zenei alkotások tekintetében, **melyek szövegét és zenéjét együttes használatra szereztek**, a védelmi idő harmonizálása nem teljes, és ez **akadályozhatja** az áruk és olyan szolgáltatások szabad mozgását, mint például a határokon átnyúló közös jogkezelési szolgáltatások. **Az ilyen akadályok elhárítása érdekében minden, a tagállami átültetés határidejének időpontjában védelem alatt álló ilyen alkotást valamennyi tagállamban ugyanazon harmonizált védelmi idő illeti meg.**
- (21) A 2006/116/EK irányelvet ezért megfelelően módosítani kell.
- (22) **A jogalkotás minőségének javításáról szóló intézményközi megállapodás 34. pontjának értelmében a tagállamokat saját maguk és a Közösség érdekében olyan táblázatok készítésére ösztönzik, amelyek bemutatják ezen irányelv és az átültetési intézkedések közötti összefüggéseket, valamint arra, hogy hozzák azokat nyilvánosságra,**

2009. április 23, csütörtök

ELFOGADTA EZT AZ IRÁNYELVET:

1. cikk

A 2006/116/EK irányelv módosítása

A 2006/116/EK irányelv ezennel a következőképpen módosul:

(1) Az 1. cikk a következő bekezdéssel egészül ki:

„(7) A szöveggel rendelkező zeneművek védelmi ideje a következő személyek közül utoljára elhunyt személy halálától számított 70 év, függetlenül attól, hogy azok szerzőtársként vannak-e feltüntetve: a **zenemű szövegének és zenéjének szerzője, amennyiben mindkettő kifejezetten az adott szöveges zeneműhöz készült.**”

(2) A 3. cikk a következőképpen módosul:

a) Az (1) bekezdés második albekezdése helyébe a következő szöveg lép:

„Mindazonáltal,

— ha az előadás hangfelvételtől eltérő rögzítését ezen az időn belül jogszerűen nyilvánosságra hozzák vagy jogszerűen a nyilvánossághoz közvetítik, a védelmi idő az első nyilvánosságra hozataltól vagy – ha ez korábbi – az első nyilvánossághoz közvetítéstől számított 50 év,

— ha az előadásról készült hangfelvételt ezen az időn belül jogszerűen nyilvánosságra hozzák vagy jogszerűen a nyilvánossághoz közvetítik, a védelmi idő az első nyilvánosságra hozataltól vagy – ha ez korábbi – az első nyilvánossághoz közvetítéstől számított **70 év.**”

b) A || (2) bekezdés második és harmadik mondatában az „50” szám helyébe „70” lép.

c) A következő bekezdésekkel egészül ki:

„2a. Amennyiben 50 évvel a hangfelvétel jogszerű nyilvánosságra hozatalát követően, vagy amennyiben ilyenre nem került sor, 50 évvel azután, hogy a felvételt jogszerűen a nyilvánossághoz közvetítik, a hangfelvétel-előállító már nem kínálja fel a hangfelvétel többszörözött példányait megfelelő mennyiségben értékesítésre, vagy nem teszi akár vezetékes, akár vezeték nélküli módon a nyilvánosság számára hozzáférhetővé úgy, hogy a nyilvánosság tagjai a hozzáférés helyét és idejét egyénileg megválaszthassák, az előadóművész felbonthatja azt a szerződést, amely az előadásának rögzítéséhez kapcsolódó jogait az adott hangfelvétel-előállítóra ruházta vagy engedményezte (a továbbiakban »átruházási vagy engedményezési szerződés«). A szerződés felbontásának joga akkor gyakorolható, ha a hangfelvétel-előállító az előadóművész a szerződés előző mondatban foglalt okokból történő felbontásának szándékáról szóló értesítését követő egy éven belül nem teszi elérhetővé az előbbi mondatban foglalt mindkét felhasználási módot. Az előadóművész nem mondhat le a szerződés felbontásához való jogáról. Ha a hangfelvétel több előadóművész előadásának rögzítését tartalmazza, átruházási vagy engedményezési szerződéseiket az alkalmazandó nemzeti jogszabályokkal összhangban bonthatják fel. Ha az átruházási vagy engedményezési szerződést e bekezdés értelmében bontják fel, a hangfelvétel-előállító hangfelvételhez kapcsolódó jogai megszűnnek.

(2b) Ha az átruházási vagy engedményezési szerződés az előadóművész számára nem ismétlődő díjazás igénylésére jogot biztosít, az előadóművész jogosult a hangfelvétel-előállítótól kapott éves kiegészítő díjazásra minden egyes, a hangfelvétel jogszerű nyilvánosságra hozatalának, vagy amennyiben ilyenre nem került sor, a felvétel jogszerű nyilvánossághoz közvetítésének 50. évfordulóját közvetlenül követő teljes év vonatkozásában. Az előadóművész nem mondhat le az ilyen éves kiegészítő díjazásra vonatkozó jogáról.

2009. április 23, csütörtök

(2c) A hangfelvétel-előállító által a (2b) bekezdésben említett kiegészítő díjazás kifizetésére félre teendő teljes összeg a szóban forgó díjazás kifizetésének tárgyévét megelőző év során a kérdéses hangfelvétel sokszorosításából, terjesztéséből és hozzáférhetővé tételéből keletkezett bevételek 20 %-ának felel meg, a hangfelvétel jogszerű nyilvánosságra hozatalát, vagy - ilyen közzététel hiányában - a felvétel jogszerű nyilvánossághoz közvetítését követő 50. év elteltével.

A tagállamok biztosítják, hogy a hangfelvétel-előállítók kérésre minden olyan tájékoztatást megadjanak a (2b) bekezdésben említett éves kiegészítő díjazásra jogosult előadóknak, amely szükséges lehet e kifizetés biztosítása érdekében.

(2d) A tagállamok biztosítják, hogy a (2b) bekezdésben említett, az éves kiegészítő díjazás megszerzéséhez való jogot a közös jogkezelő szervezetek kezeljék.

(2e) Amennyiben az előadóművész ismétlődő díjazásra jogosult, az előadóművésznél kifizetett díjazást sem előlegfizetéssel, sem szerződésben meghatározott levonással nem lehet csökkenteni a hangfelvétel jogszerű nyilvánosságra hozatalát, vagy - ilyen közzététel hiányában - a felvétel jogszerű nyilvánossághoz közvetítését követő 50. év elteltével.”

(3) A 10. cikk a következő || bekezdésekkel egészül ki:

„5. A 3. cikk (1) **bekezdésétől a 3. cikk (2) bekezdésének e) pontjáig terjedő résznek** a .../.../EK (*) irányelv által előírt változata || alkalmazandó || azon előadások rögzítésére és hangfelvételekre, amelyek tekintetében az előadóművész és a hangfelvétel-előállító || e rendelkezések értelmében még védelem alatt áll ... (**)-án/én, és azon előadások rögzítésére és hangfelvételekre, amelyek ezen időpont után születnek.

6. Az .../.../EK (*) irányelv által beiktatott 1. cikk (7) bekezdése alkalmazandó az olyan szöveges zeneművekre, amelyeknek legalább zenéje vagy szövege ... (**)-én/-án legalább egy tagállamban védelem alatt áll, és azokra a szöveges zeneművekre, amelyek ezen időpont után születnek.

Az első albekezdés nem érinti a ... (**)-előtt végzett felhasználási cselekményeket. A tagállamok elfogadják azokat a rendelkezéseket, amelyek különösen a harmadik személyek által szerzett jogok védelme érdekében szükségesek.

(*) HL L ...

(**) Két évvel e módosító irányelv hatálybalépése után.”

(4) A szöveg a következő || cikkel egészül ki:

„10a. cikk

A(z) .../.../EK (*) irányelv átültetésével kapcsolatos átmeneti intézkedések

(1) Amennyiben nincs egyértelmű szerződéses utalás az ellenkezőjére, a (z) ... (**)-előtt kötött, átruházási vagy engedélyezési szerződés érvényesnek tekintendő azon időponton túl is, amikor a 3. cikk (1) bekezdésének a(z) .../.../EK (*) irányelv általi módosítását megelőző változata értelmében az || előadóművész || védelmi ideje lejár.

||

(2) A tagállamok rendelkezhetnek arról, hogy az előadóművészeket ismétlődő díjfizetésre jogosító, ... (**)-előtt kötött átruházási vagy engedélyezési szerződéseket a hangfelvétel jogszerű nyilvánosságra hozatalát, vagy - ilyen közzététel hiányában - a felvétel jogszerű nyilvánossághoz közvetítését követő 50. év elteltével módosítani lehessen.

(*) Két évvel e módosító irányelv hatálybalépése után

(**) Öt évvel e módosító irányelv hatálybalépése után.”

2009. április 23, csütörtök

2. cikk**Jelentés**

A Bizottság legkésőbb ... (*) jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak és a Gazdasági és Szociális Bizottságnak ezen irányelv alkalmazásáról a digitális piac fejlődésének fényében, és szükség esetén javaslatokat tesz a 2006/116/EK irányelv további módosítására.

3. cikk**Értékelés**

A Bizottság értékelést készít az audiovizuális ágazat előadóművészei és hangfelvétel-előállítói védelmi ideje kiterjesztésének esetleges szükségességéről, és legkésőbb 2010. január 1-jéig jelentést készít ezen értékelés eredményéről az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak és a Gazdasági és Szociális Bizottságnak. Szükség esetén a Bizottság javaslatot tesz a 2006/116/EK irányelv további módosítására.

4. cikk**Átültetés a nemzeti jogba**

(1) A tagállamok legkésőbb... (**)-ig **hatályba léptetik** azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy ennek az irányelvnek megfeleljenek. E rendelkezések szövegét || haladéktalanul megküldik a Bizottságnak.

I

A tagállamok által elfogadott rendelkezéseknek hivatkozniuk kell erre az irányelvre, vagy hivatalos kihirdetésük alkalmával ilyen hivatkozással együtt kell megjelenniük. A hivatkozás módját a tagállamok határozzák meg.

(2) A tagállamok megküldik a Bizottságnak nemzeti joguk azon főbb rendelkezéseinek szövegét, amelyeket az irányelv tárgykörében fogadnak el.

5. cikk**Hatálybalépés**

Ez az irányelv az Európai Unió Hivatalos Lapjában történő kihirdetését követő **huszadik napon** lép hatályba.

6. cikk**Címzettek**

Ennek az irányelvnek a tagállamok a címzettjei.

Kelt ||,

az Európai Parlament részéről
az elnök

a Tanács részéről
az elnök

(*) Öt évvel e módosító irányelv hatálybalépése után.

(**) Két évvel ezen irányelv hatálybalépése után.